

Entrevista amb Jaume March

Rafael Gallego

Jaume March actualment és director d'un institut d'ensenyament de secundària. Com ell mateix diu, està molt allunyat del panorama cinematogràfic. Va ser un dels components del Col·lectiu Cinema als anys 70: una sèrie de persones políticament conscients, per una part, de l'època transcendent en què vivien i, per l'altra, del cinema com el millor mitjà per influir sobre la gent. Testimonis dels més importants esdeveniments d'aquella època, varen emprendre la missió de donar a conèixer un cinema que, com a mínim, feia pensar.

Temps Moderns.- Quines varen ser les teves primeres passes dins el cinema?

Jaume March.- Jo crec que les primeres passes varen ser als anys 70, abans hi havia anat molt amb els meus pares, que eren molt aficionats. Això era a Pollença. A més, jo vaig estudiar a un seminari, on hi havia un superior que havia anat a fer un curs de cinema a Valladolid- eren els començaments de la Seminci-, i aquesta persona va muntar tota una sèrie d'activitats a l'entorn del cinema, com cine-fòrums. Després, la meva primera vinculació al llenguatge cinematogràfic, a la seva anàlisi va ser, com he dit al principi, als anys 70, amb la lectura de tot llibre relacionat amb el cinema i el coneixement de les persones que tenien les mateixes inquietuds que jo.

TM.- Què va ser el Col·lectiu Cinema? Què us aplegava?

JM.- El que va provocar, probablement, la creació del C.C va ser la necessitat no tans sols de filmar, sinó sobretot de donar a conèixer cinema que estava prohibit, o que no estava a l'abast de tothom. Diguéssim cinema soviètic, cinema de Buñuel com *Viridiana*. També projectar pel·lícules que estaven permeses, però que en molts de pobles no tenien la capacitat material per exhibir-la; així, l'única manera de gaudir-ne eren petites projeccions amb càmeres portàtils.

I per fer tot això l'única manera era agrupant-nos i aportant cadascú una quantitat de doblers- unes 30.000 pesetes d'aquell temps- per comprar un projector, una càmera de 16 mm, etc. Vàrem incidir especialment en l'organització de projeccions, cine-fòrums, a pobles sobretot i també a Palma. Record que Jaume Vidal i jo, que estudiàvem més la part d'història, vàrem muntar a Montision unes jornades de cinema històric, que va tenir continuació. Vàrem organitzar col·loquis sobre pel·lícules on convidàvem persones del món del cinema com l'historiador Miquel Porter i Moix.

TM.- Quina va ser la vostra relació amb la cojuntura política dels anys 70?

JM.- Tots nosaltres estàvem dins l'àmbit de l'esquerra.

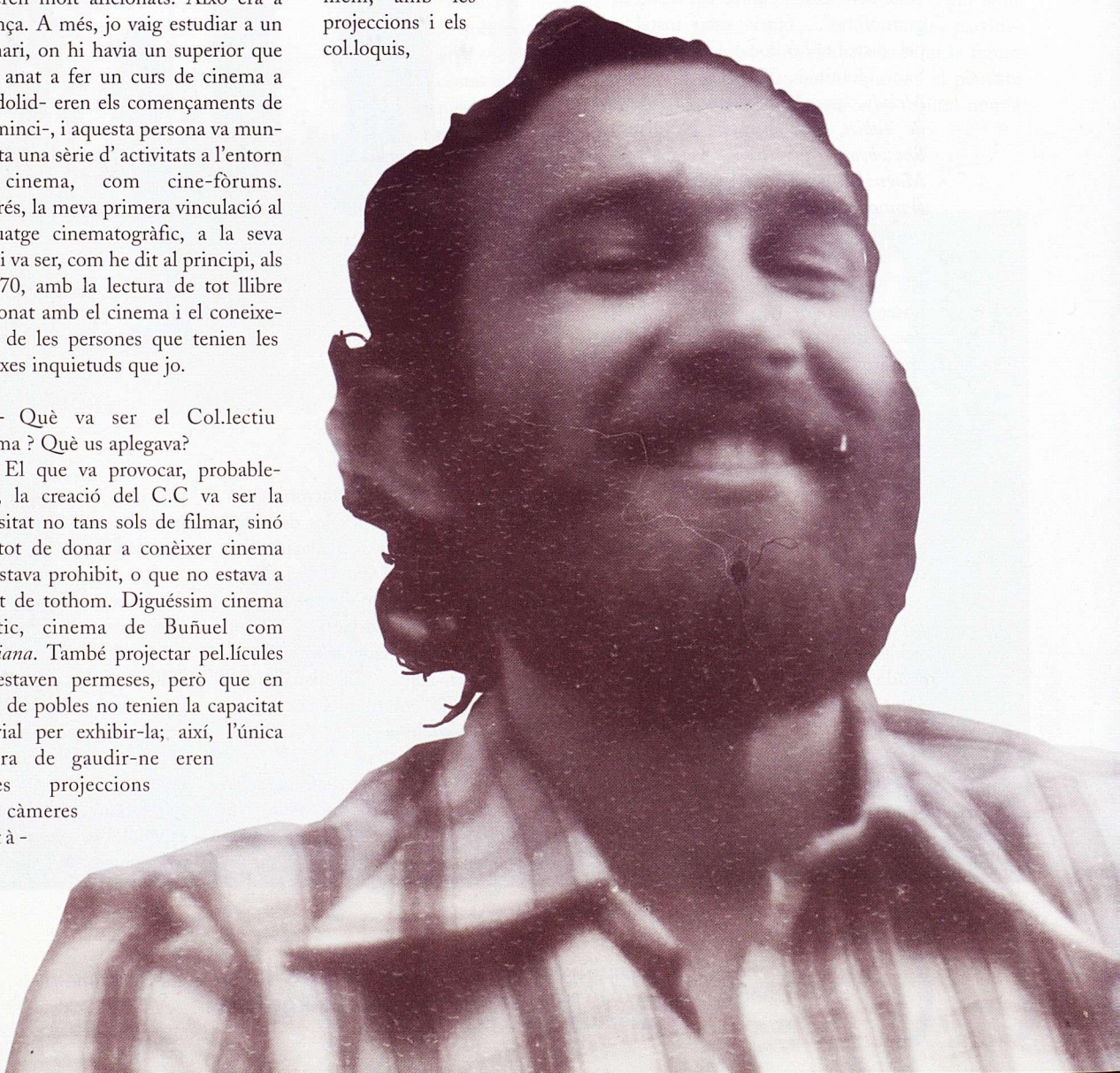
Nosaltres preteníem, amb les projeccions i els col·loquis,

donar l'oportunitat a la gent de xerrar de temes que en altres llocs no podien. Preteníem canviar la manera de pensar de la gent mitjançant les projeccions.

TM.- Què destacaries de la producció fílmica del C.C?

JM.- La producció fílmica va ser més escassa pel cost que tenia, sobretot en 16mm. Jo destacaria la primera manifestació autònoma del 77, carreres amb els grisos. Posteriorment, Jaume Vidal va fer un treball sobre Aurora Picornell, que no sé si va arribar a finalitzar. El pla era rodar-ne un a la manera del "cine-ull" de Vertov, amb l'objectiu d'aconseguir documents històrics per al dia de demà, a causa de la importància del naixement de la democràcia.

Però jo, més que destacar la producció fílmica, destacaria la influència

“Com a filmació del Col·lectiu de Cinema, jo destacaria l'enregistrament de la manifestació per l'autonomia de l'any 77.” (En col·laboració amb Vicenç Matas)

del C.C sobre una sèrie de gent; a cineclubs i col·loquis per motivar la gent a interessar-se per un tipus de cinema més arriscat i compromès. També crec que vàrem trencar amb una manera aburgesada de fer cinema, temes folklòrics, populars, etc. Per filmar unes coses més compromeses amb la situació de canvi polític.

TM.- Quina era la teva funció dins el grup?

Jo, probablement per la meua disposició de temps com a estudiant, era el que més anava a les projeccions a diferents pobles. A la vegada, també per la meua condició d'estudiant, era el que disposava d'una millor biblioteca de cinema i, per tant, de més documentació. Era, segurament, el que tenia més coneixements teòrics sobre el llenguatge cinematogràfic, juntament amb Jaume Vidal. Joan Seguí era el que més entenia dels aspectes tècnics i mecànics

de les màquines. Pep Truyol tenia l'avantatge del seu pare, pioner del cinema a Mallorca.

No teníem assignada una funció específica per cadascú, anava en relació del temps lliure i la disponibilitat de cada un de nosaltres.

TM.- Quina opinió tens del panorama cinematogràfic mallorquí?

JM.- Hi ha poca cosa. Però pens que l'aparició de canals locals pot fer que surti una producció pròpia important. Del que s'ha fet i que jo conec, perquè darrerament no he estat molt ficat dins el panorama cinematogràfic, crec que encara està per arribar un cinema d'aquí, perquè no hi ha una indústria pròpia. El futur, pens jo, també podria venir per l'ensenyament: hi ha un centre de formació professional que està donant imatge i so, que poden ser els futurs professionals que impulsin la indústria cinematogràfica.

TM.- Tres pel·lícules preferides.

JM.- *Ciudadano Kane*, per la seva innovació del llenguatge cinematogràfic.

El Acorazado Potemkin, pel seu muntatge.

El pan nuestro de cada dia, de King Vidor.

TM.- Quin pla et va marcar?

JM.- El de l'estanquera d'*Amarcord*; Mastroianni a les seqüències oníriques d'*Otto e mezzo*.

TM.- Un desig cinematogràfic.

JM.- Que hi hagi un cinema propi de les Illes que compleixi un servei a un canvi social molt necessari.

TM.- Com a mestre de secundària, quina pel·lícula projectaries de manera obligatòria als teus alumnes?

JM.- *Temps Moderns*. ❖

Premi Nacional de cinematografia

Rafael Gallego

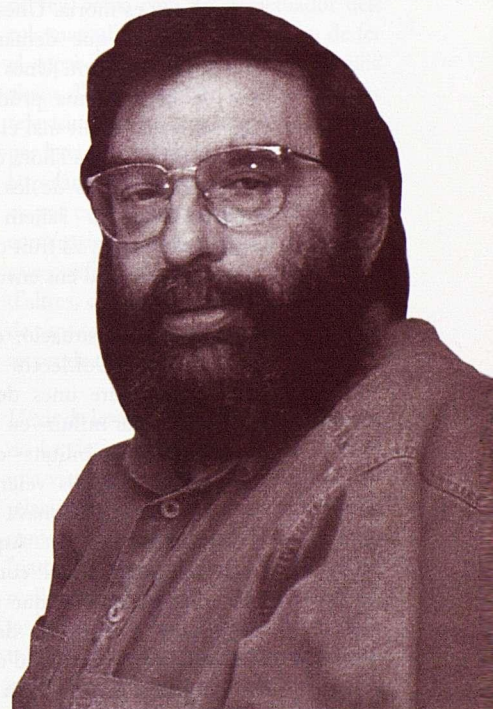
Fa un parell de setmanes vàrem rebre la visita d'Enrique González Macho, propietari dels cinemes Renoir i recent Premi Nacional de cinematografia.

Primer de tot s'ha de dir que sempre és interessant poder parlar una estona amb un home que, al llarg de la seva carrera empresarial, se l'ha jugada apostant per un cinema no gaire freqüent a les pantalles comercials, un cinema fresc, de vegades original, de qualitat i en versió original, com cal. Seria d'agrair, de passada, que qualcú miràs de continuar amb el seu exemple i deixàs de banda macroprojectes que no sembla que aportin res de nou, si no tot el contrari, i més del mateix (evidentment m'estic referint al projecte Marratxí).

González Macho assegurarà que es continuarà amb la mateixa política, és a dir, primeres, V.O.S, "cinema independent", promoció del cinema europeu, etc.

Pel que fa al cinema espanyol, va aprofitar, per una banda, per anunciar properes estrenes i, per altra, per fer un balanç molt positiu del que ha estat el 97. Per suposat va criticar la més que probable obertura de les 24 sales que la multinacional ianqui AMC té pensat instal·lar a Marratxí.

Per acabar, m'agradaria animar els lectors que mirin d'acostar-se un poc més a aquest tipus de cinema que ens ofereixen sales con les Renoir, una espècie de repòs gratificant dins la maror de trets, explosions i psicotrillers en sèrie a què estam acostumats. ❖

Harry Lime: El món no fa herois.
El tercer hombre (1945) de Carol Reed